VIENYBĖ

LITHUANIAN DAILY

LIV METAI, 67 (1,044) Nr. Telephone: EVergreen 7-7840 BROOKLYN, NEW YORK, KETVIRTADIENIS, 1940 KOVO-MARCH 21 D. KAINA 3 CENTAI

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAR 22 1940 ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

New York Public Library 470 Fifth Ave.

MINĖJIMAS

Suskaityta lenkų uždarytų 60 lietuviškų mokyklų Vilniaus krašte 1937 m.

ORAS

Numatoma: debesuota, šalčiau.

Vardodienis: Benediktas. Lingaila. Alpė. Didysis Ketvirtadienis.

ŠIANDIEN

Neužpelnyti reikalavimai
Pavasario drugys
Kur keliauti
Karo naujienos

PIJUS BUKŠNAITIS

Neseniai vienas laikraštis rašė:

"Kaip tai galima suderinti tokį dalyką: komunistinė SSSR vyriausybė grąžino Lietuvai Vilnių, o Lietuvos komunistai yra žiauriausiai persekiojami?"

Suderinimas lengvas.

Jei SSSR vyriausybė grąžino Vilnių, tai Lietuva nei tos vyriausybės, nei Rusijos komunistų nepersekioja.

O Lietuvos komunistai negrąžino Lietuvai nieko. Ne tik kad nieko negrąžino, bet dar stengiasi ardyti valstybės santvarką.

Tad už ką juos glostyti?

Valstybė gina savo reikalus.

* * *

Prasidėjo pavasaris.

Nejučiomis kyla noras kur nors keliauti, ką nors nauja pamatyti. Tai neišvengiama liga—pavasario drugys.

Kitais pavasariais tas drugys sukeldavo didelį bruzdėjimą. Būdavo rengiamos ekskursijos į Lietuvą, skelbiama laikraščiuose tiesioginės ir netiesioginės kelionės ,dalinami lapeliai su laivų ir palydovų atvaizdais.

Šiemet, dėl karo Vakarų Europoje, to bruzdėjimo dar nematyti.

Bet pavasario drugiu vis tik žmonės serga. Noras kur nors keliauti neišdilo.

Lieka tik išspręsti, kur keliauti.

* * *

Jei negalima keliauti į Lietuvą, galima keliauti į kitas įdomias vietas. Atsikvėpuoti jūrų oro, nuraminti pakrikusius nervus galima kelionėje į Bermudą, į Kubą, į Centralinės Amerikos, ar Pietų Amerikos uostus. Sausžemiu galima keliauti į Kaliforniją, ar į Uolinius Kalnus. Kai kurie mūsų lietuviai taip ir daro jau per keletą pereitų metų. Šiemet, jei karas dar užsitęs, tokių keleivių atsiras dar daugiau.

* * *

Kelionių reikalu mūsų tautiečiai turėtų atsiminti štai ką:

Bilietus kelionei į Bermudą, ar į Kubą, ar kur kitur, taip vandeniu, kaip ir geležinkeliais reikia užsisakyti lietuvių įstaigose, pas lietuvius agentus, kurie suteiks kogeriausio patarnavimo už tą pačią kainą, kokia mokama amerikonų įstaigose, ar pačiose transportacijos Linijose.

Nuomonė, kad laivakorčių agentai gali parduoti laivakortes tik kelionei į Europą—visiškai klaidinga.

Lietuviškos agentūros aprūpina kelionę į visas šalis ir į visas vietas.

Viena tokių įstaigų yra VIENYBĖS Kelionių Biuras (Vienybė Travel Bureau).

* * *

Iš didelio debesio — mažas lietus. Už tai iš mažų debesėlių kartais iškrinta net perdaug lietaus.

Europos Vakaruose karas tęsiasi jau šeši mėnesiai. Kariauja didėsės valstybės — Prancūzija ir Anglija su Vokietija. Tik aktualių mūšių labai maža. Apie nuostolius kalbama dar mažiau.

Vokiečiai sako, kad per tuos šešis mėnesius nušauta Anglijos ir Prancūzijos 285 lėktuvai. O Vokietija netekusi tiesioginėse kautynėse tik 35 lėktuvų ir įvairiuose įvykiuose 43—viso tik 78 karo lėktuvų. Jūrose anglai netekę 188 laivų, prancūzai 19, neutralės valstybės 185, o vokiečiai tik 36.

Už tai mažesniuose karuose —Lenkijos ir Suomijos nuostoliai apskaičiuojami ne dešimtimis, ar šimtais, bet apvaliomis dešimtimis tūkstančių gyvybių.

Be to, kiekviena kariaujanti šalis "oficialiai" skelbė, kad jos priešų daug didesni nuostoliai.

Na, ir tikėk žmogau, toms karo naujienoms!

PRANCŪZŲ VYRIAUSYBĖ REZIGNAVO GAVUS PARLAMENTO PASITIKĖJIMĄ

Daladier'o kabinetas pasitraukė dėl trijų šimtų atstovų nebalsavimo parlamente

PARIS, kovo 20 d. — Šiandien rezignavo Prancūzijos ministras pirmininkas Edouard Daladier su visu ministrų kabinetu. Po triukšmingo posėdžio Parlamente, kur buvo svarstoma karo eiga ir pareikšta vyriausybei pasitikėjimas 239 balsais prieš 1, o susilaikiusių nuo balsavimo buvo 300, visi ministrai, trumpai pasitarę, nuvyko į Elisee Rūmus ir įteikė savo rezignacijas prezidentui Albertui Lebrun.

Prezidentas priėmė ministrų rezignaciją ir tuoj pradėjo tartis su Senato ir Atstovų Rūmų pirmininkais.

Padėkojęs ministrams už sąžiningą bendradarbiavimą beveik per dviejų metų laiką, o ypač šio karo laikais, prezidentas prašė ministrų eiti savo pareigas, kol bus paskirtas naujas ministrų kabinetas.

Iš rezignavusių ministrų buvo 13 radikalai-socialistai, 5 nepriklausomi, 3 republikonai.

RUSIJA GRASINA SUOMIJAI

MASKVA. — Sovietų Sąjungos vyriausybė aštriai įspėjo Suomiją nedaryti jokių apsigynimo sutarčių su Skandinavijos valstybėmis, apie kurias buvo užsiminęs Suomijos užsienių reikalų ministras Tanner savo kalboje. Sovietai sako, kad tokia sutartis būtų kenksminga Rusijai ir priešinga neseniai pasirašytai taikai.

MOTINŲ GLOBA VOKIETIJOJE

BERLIN. — Vokietijos socialinės pagalbos organizacija "Motina ir Vaikas" turi, vokiečių spaudos žiniomis, per šimtą poilsio namų neturtingoms motinoms, kurios tuose namuose gali dovanai pailsėti po keturias savaites. Visoje Vokietijoje šiuo metu tuose poilsio namuose laikoma 5,000 motinų. Jų šeimose jas jų poilsio metu pavaduoja kitos moterys ir merginos.

LENTPIŪVĖS SAVININKAS PERDUOTAS APSKRITIES VIRŠININKUI NUBAUSTI

KAUNAS. — Sadinskio medžio apdirbimo ir baldų fabrike, Taikos g. 36 nr., penki darbininkai neturėjo darbo atsiskaitymo knygelių ir jie be darbo inspektoriaus žinios buvo atleisti iš darbo. Už tai darbdavys Sadinskis perduotas apskrities viršininkui nubausti.

LAIVAS TAUTMILA NEPASKENDO

RYGA. — Apie latvių laivo "T a u t m ilos" bombardavimą gauta tokių žinių. Laivas buvo apmėtytas ir padegamomis bombomis, dėl to jame buvo kilęs gaisras. Laivo įgula išsigelbėjo. Trūko tik 8 vyrų, kurie buvo laikomi žuvusiais. Dabar aiškėja, kad "Tautmila" nesudegė ir nenuskendo. Laivą audra išmetė ant uolų.

Anglų žvejai, plaukdami pro nelaimės ištiktą laivą, jo bliktyje pamatė žmogų. Pasirodė, laive esama jūrininko Bruno Adlerio, "Tautmilos" įgulos nario. Žvejai įlipo į laivą ir jūrininką atgaivino.

Pasak tą jūrininką, viena vokiečių bomba sprogo visai arti jo, ir jį pavertė. Jūrininkas netekęs sąmonės ir kiti, skubiai bėgdami iš laivo, jo nepastebėjo. Po kurio laiko jūrininkas atsipeikėjęs ir įsitikinęs esąs vienintėliu žmogumi visame laive.

Atsipeikėjęs jūrininkas buvo labai sušalęs ir pirmiausiai pradėjo ieškoti, kuo sušilti. Jis išsivirė arbatos ir surado visokių drabužių kuriuos apsivilko, kad nesušaltų. Jūrininkas apsisupstė net paklodėmis ir rankšluoščiais. Vis dėlto mėginimai laivą vairuoti nepavyko: sprogdamos bombos vairą sugadino.

"Tautmilos" įgulos 7 vyrai vis dėl to yra žuvę. Žuvusiųjų tarpe radijo-telegrafistas, vyresnysis kūrikas, du jaunesnieji kūrikai, anglininkas, virėjas ir vyr. jūrininkas.

Vilniaus - Kauno autostrados projektas ministrų taryboje

KAUNAS. — Vilniaus-Kauno autostrados projektas su realiais apskaičiavimo duomenimis perduotas Ministrų Tarybai. Autostradai tiesti, reikėtų išpirkti 745 ha žemės ir už jos išpirkimą sumokėti apie milijoną litų.

Darbo Rūmų veikla Vilniuje

VILNIUS. — Šiomis dienomis Darbo Rūmų pirm. Pr. Šulaitis tarnybos reikalais lankėsi Vilniuje ir ta proga spaudos atstovams painformavo apie Darbo Rūmų veiklą Vilniuje.

Nors Darbo Rūmų Skyrius Vilniuje buvo įsteigtas gruodžio mėn. 4 d., tačiau ir per tą trumpą laiką jau suspėjo gerokai išplėsti savo veiklą. Darbo Rūmų įstaiga Vilniaus darbininkija kaskart rodo didesnį susidomėjimą. Dabar Darbo Rūmų patarimų biurą Vilniuje kasdien aplanko po 150—200 interesantų. Daugiausia kreipiasi pramonės ir prekybos įmonių tarnautojai, sargai, padavėjai, tarnaitės ir kt., prašydami surašyti prašymus, užpildyti blankus, išrūpinti kompensacijas, uždarbį, tarpininkauti ieškant darbo ir uždarbio padidinimo reikalais ir kt.

Darbo Rūmai Vilniuje turi du juriskonsultus, kurie darbininkams patarimus duoda nemokamai. Juriskonsultais Vilniuje yra paskirta vilnietis adv. Širvinskas ir kaunietis adv. Kamantauskas.

REIKIA DIRBTI

VARŠUVA. — Radomo apylinkės darbininkų atstovų susirinkime dalyvavo okupuotų Lenkijos sričių generalgubernatorius Frankas, kuris pareiškė, kad vokiečiai nesiekia nutautinti lenkų ir todėl darbininkai lenkai gali drąsiai aukoti savo pastangas savo tautos labui. Vėliau kalbėjo Radomo srities darbininkų vadas Lašas, kuris, papasakojęs apie pasiektus laimėjimus, nurodė reikalo daugiau dirbti. Visos pramonės įmonės jau veikia, reikia dar suintensyvinti žemės ūkį. Buvo nurodyta, kad lenkai darbininkai Radomo srityje turi darbo ir duonos.

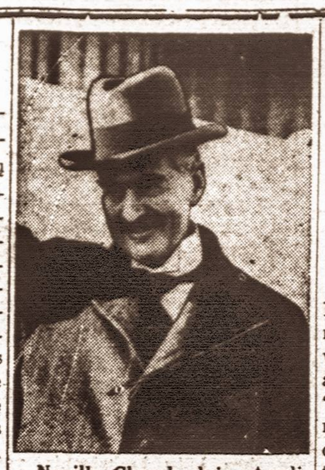

Neville Chamberlain, Anglijos ministras pirmininkas, pareiškęs, kad karas turi tęstis.

SUMNER WELLES GRĮŽTA Į AMERIKĄ EUROPOJE DAR NESITIKIMA TAIKOS

Prezidento pasiuntinys sako negavęs ir neteikęs jokių pasiūlymų Europos taikai vykdyti

ROMA. — Jungtinių Valstybių vicesekretorius Sumner Welles antradienio vakare išvyko iš Romos į Genoą, iš kur laivu plauks į Ameriką su žiniomis, kad Europoje negalima tikėtis taikos dar per ilgą laiką. Tą jis galėjo sužinoti iš pasikalbėjimo su Italijos Užsienių Reikalų ministru Ciano, kuris tik ką grįžo iš susitikimo su Hitleriu.

Palikdamas Romą Welles įteikė spaudai tokį pareiškimą:

"Apie paplitusias paskalas dėl mano misijos kategoriškai pareiškiu, kad aš negavau jokių planų, jokių taikos pasiūlymų nei nuo kariaujančių valstybių, nei nuo bet kurios valdžios; kad aš neįteikiau jokių taikos siūlymų nei kariaujančioms, nei nekariaujančioms valstybėms; kad aš negabenu Amerikos prezidentui jokių bet keno pasiūlymų."

"Mano misija buvo vien tik parinkti informacijų Prezidentui ir Valstybės Sekretoriui apie dabartinę reikalų eigą Europoje."

Iš pareiškimo aišku, kad Wellesas oficialiai "negavo" menamųjų Hitlerio vienuolikos posmų Taikos Planų. Vatikanas užsigynė, kad popiežiaus vyriausybė turėjusi ką nors bendra su tuo pasiūlymu, kuris buvęs tik gautas iš vokiečių.

"GUMOJE" IR "INKARE" DARBAI VYKSTA PILNU TEMPU

KAUNAS. — Prieš kurį laiką "Gumos" ir "Inkaro" fabrikuose dėl žaliavos stokos darbas buvo smarkiai sumažėjęs. Neseniai žaliavos trūkumai pašalinti ir vėl pradėta dirbti pilnu tempu. Šiuo laiku "Gumoj" dirba 333 darbininkai, o "Inkare" 379 darbininkai.

PLEČIAMAS VALSTYBINIS TABAKO FABRIKAS

VILNIUS. — Valstybiniame tabako fabrike iki šiol dirbo apie 200 darbininkių ir darbininkų, o dabar naujai priimta dar apie 50 darbininkų. Jei Finansų Ministerijai pavyks išplėsti vietos tabako apdirbimą, tai Vilniaus tabako fabrike bus įvesti nauji skyriai ir darbininkų skaičius bus padidintas iki 400.

PAUKŠČIŲ SKYRIAUS DARBININKAMS IŠMOKĖTA KOMPENSACIJA

KAUNAS. — Kaip žinoma, prieš kurį laiką "Maisto" fabriko administracija atleido apie 300 paukščių skyriaus darbininkų ir darbininkių. Kadangi paukščių skyriuje darbas vyksta tik tam tikro sezono metu ir kiekvienais metais darbininkai yra priimami ir atleidžiami, todėl buvo iškilęs klausimas, ar dabar atleistieji darbininkai privalo gauti kompensaciją.

Vidaus Reikalų Ministerijos juriskonsultui nustačius, kad nors paukščių skyriuje darbas yra sezoninis, bet "Maistas" atleistiems darbininkams kompensaciją turi išmokėti. "Maistas" šį išaiškinimą įvykdė ir darbininkams kompensaciją išmokėjo. Kompensacija pripažinta dėl to, kad apart išduotų darbo atsiskaitymo knygelių, su darbininkais jokios kitos sutarties nebuvo sudaryta.

DARBDAVYS NUBAUSTAS MĖNESIU AREŠTO

KAUNAS. — Prieš kurį laiką tabako fabriko "Kontinental" savininkas Michelis Tabačnikas be darbo inspektoriaus leidimo savo fabrike darbą sustabdė ir visus darbininkus atleido. Už šį sauvaliavimą Kauno miesto ir apskrities viršininkas darbdavį Michelį Tabačniką nubaudė vienu mėnesiu arešto.

Fabrikas ir dabar sustabdytas, o jo administracija paskelbė bankrotą. Kadangi kalbamo fabriko turtas nežinomas, tai darbininkams kompensacija išmokėta iš pensijų fondo. Fabrike dirbo apie 30 darbininkų.

ORGANIZUOJAMI KULINARIJOS KURSAI

KAUNAS. — Darbo Rūmai savo namų patalpose prie steigiamos pigiosios darbininkų ir tarnautojų valgyklos numato netrukus suorganizuoti valgių gaminimo kursus. Kursų tikslas yra padėti neturtingoms merginoms pramokti kulinarijos, kad jos vėliau šia profesija galtų verstis ir iš jos pragyventi. Šie kursai yra organizuojami ir lankytojos Darbo Rūmuose jau gali užsirašyti.

ANGLIJA NESILIAUS KARIAVUS, KOL NEPASIEKTAS KARO TIKSLAS

Chamberlainas pareiškė parlamente, kad karas baigsis tuomet, kai bus užtikrinta moralė taika

LONDON. — Kalbėdamas Parlamente ministeris pirmininkas Neville Chamberlain vakar griežtai pareiškė, kad alijantai nesiliaus kariavę, kol "moralė taika" nebus užtikrinta; kad Anglija tol nepadės ginklo, kol nebus pasiektas tikslas, dėl kurio tas ginklas buvo pakeltas.

Iš Chamberlaino kalbos buvo aišku, kad Anglijos vyriausybė visiškai nepaiso apie ką kalbėjosi Hitleris su Mussolini; kad karas eina savo keliu ir kad dabar, jam bekalbant, Anglijos lėktuvai bombarduoja vokiečių oro bazes saloje Sylt, atsilygindami vokiečiams už Scapa Flow bombardavimą, kuris "nepavyko." Tasai puolimas ant Scapa Flow, kur buvo užmuštas vienas ir sužeisti septyni civiliniai gyventojai, vokiečiams suteiksiąs nelaukiamų pasekų.

Anot Chamberlaino, vokiečiai numetė į Scapa Flow smarkiojo sprogimo bombų 121 ir uždegamųjų 500, kurių dauguma nukrito į vandenį ir tik 20 į sausumą. Lengvai apgadintas tik vienas laivas — ne karo didlaivis.

STIPRI ANGLIJOS ORO ESKADRILĖ BOMBARDAVO VOKIEČIŲ BAZĘ SYLT

Anglų lėktuvai visą naktį svaidė bombas į nacių aerodromus ir amunicijos sandėlius

LONDON, kovo 20 — Atsilygindami vokiečiams už Scapa Flow bombradavimą, Anglijos lakūnai pereitą naktį puolė vokiečių oro bazę Sylt saloje. Šis puolimas bus didžiausias karo istorijoje laiko ilgumu ir vienos įtvirtintos vietos bombardavimu.

Oro ministerija paskelbė, kad puolimas prasidėjo 8 val. vakare ir dar nebuvo baigtas 3 val. ryto. Pirmieji lėktuvai apie tą laiką buvo jau saugiai grįžę, kuomet vėlesnieji nesiliovę mėtę bombas į vokiečių pozicijas.

Danų salos Roem, netoli nuo Sylt, gyventojai sako, kad spėję suskaityti nemažiau 82 bombų, kurios sprogo su perkūnišku trenksmu. Po vienos bombos sprogimo iškilo į padanges didelis ugnies stulpas ir girdėjosi visa eilė smarkių sprogimų. Dėl to manoma, kad buvo susprogdintas amunicijos sandėlis.

Vokietijos sala Sylt, iš kur vokiečių lėktuvai puldavo Angliją, yra 350 mylių atstume nuo Anglijos. Toje saloje įrengta didžiausia Vokietijos lėktuvų bazė su stipriausiomis prieš lėktuvinėmis baterijomis.

Atsižymėjimo ženklai darbininkams Latvijoje

RYGA. — Latvijoje priimtas įstatymas, kuriuo steigiamas atžymėjimo ženklas asmenims, pasireiškusiems našiu darbu. Ženklo šūkis "Darbo vyrai dirbą — nekalba." Garbės ženklas bus skiriamas už ryžtingą fizinį ar protinį darbą. Garbės ženklas galės būti suteikiamas ir juridiniams asmenims ir darbo kolektyvams.

Skirsnemunės cemento fabrikui pirks 80 ha žemės

SKIRSNEMUNĖ. — Šį pavasarį Skirsnemunėje bus pradėtas statyti didelis cemento fabrikas. Cementas bus gaminamas 80 ha žemės plote. Dabar su Skirsnemunės gyventojais vedamos derybos kalbamo žemės ploto atpirkimo reikalu. Vietos gyventojai už 1 ha žemės prašo iki 8,000 litų.

PAPIGINTOS MALKOS DARBININKAMS

MARIJAMPOLĖ. — Darbo Rūmai per vietos kultūrinį klubą pardavė darbininkams pigiomis kainomis, po lt. 12 erdm. 60 erdm. eglinių malkų.

Vykstančiam šachmatininkų "a" klasės turnyre stipriai pirmauja darbininkai kultūrinio klubo šachmatininkai, iš kurių tarpo, tur būt, greitu laiku išsiskirs ir Marijampolės šachmatų meisterius.

Marijonų spaustuvei jau sutvarkytos atlyginimo normos ir darbininkų darbo sąlygos. Nesusipratimai, kuriais šita spaustuvė garsėjo kelis mėnesius, jau galutinai likviduoti.

Apylinkės teismas atidėjo darbininkės Tamulynienės bylą su br. Levinais dėl per eilę metų susitaupiusius "neprimokėjimus." Byla bus sprendžiama greitu laiku.

ORGANIZUOJA RADIJO PRAMONĘ

KAUNAS. — Šiomis dienomis Pašto Valdyboje įvyko platus tarpvadybinis pasitarimas lietuviškosios radijo pramonės organizavimo reikalu. Pasitarime buvo prieita išvada, kad kuo skubiausiai turėtų būti steigiamas radijo imtuvų gaminimo fabrikas, kuriame turėtų vyrauti valstybės kapitalas, tačiau taip pat turėtų būti pritrauktas ir privatinis kapitalas. Pastačius tokį fabriką ir radijo aparatų kainas žymiai atpiginus, būtų padarytas pats pirmasis ir gal būt pats svarbiausias žingsnis radijo prieinamumui ir jo plitimui.

MIŠKO EKSPLOATAVIMO REIKALAMS PAREIKALAUTA 2,000 DARBININKŲ

VILNIUS. — Miško tvarkymo administracija miškų eksploatavimo reikalams pareikalavo 2,000 darbininkų. Kadangi savanorių pakankamas skaičius neatsirado, tai tiems darbams bus panaudoti darbininkai, turintieji atlikti darbo prievolę. Į miškų darbus vykstantiems darbininkams Vilniaus savivaldybė parūpins išmokėtinai avalynę.

LITHUANIAN DAILY UNITY

VIENYBĖ

Oldest Lithuanian Newspaper
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Telephone: EVergreen 7-7840
Published daily except Sundays and Holidays by
Lithuanian Press Corp., Inc.

Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office at Brooklyn, N. Y. Under the Act of March 3, 1879

Advertising rates on application

PRENUMERATA

Brooklyne ir užsieniuose:

Metams	$7.00
Pusei metų	$3.75
Trims mėnesiams	$2.00
Vienam mėn.	$0.90

Jungtinėse Valstybėse ir Kanadoje:

Metams	$5.00
Pusei metų	$2.75
Trims mėnesiams	$1.65
Vienam mėn.	$0.75

Visais reikalais adresuokite:
Lithuanian Press Corporation
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.

J. Kruze—Redaktorius
S. E. Vitaitis—Administratorius
A. S. Trečiokas—Prezidentas

FEDERACIJA, TAIKA IR ĮTAKOS SFEROS

Žmonės be pamato nekalba. Taip ir su dabartine kampanija baigti Europos karą. Buvo kalbama, kad bus įteikti pasiūlymai taikytis, o dabar jie ir pasirodė. Taip pat aišku, kad Jungtinės Amerikos Valstybės nemažai prisidėjo prie šios kampanijos, kuri nežinia kuo dar pasibaigs: dar didesniu karu ar taika. Šioje skiltyje jau anksčiau kalbėjome apie judėjimą pakeisti Europos santvarką, kad visoms valstybėms būtų "vietos gyventi" ir progos taikoje siekti gerovės, ekonominės ir dvasinės.

Apie tas reformas rašyta ir kalbėta ne tik Vokietijoje, Rusijoje, bet taip pat Anglijoje ir Prancūzijoje. Vėliausiu laiku, ypač Prancūzijoje ir Anglijoje daug kalbėta apie vadinamąją Europos Federaciją. Tuo klausimu žinomas publicistas Henry De Chambon rašė, kad tik federalizmas, suvaržymas tautinius antagonizmus, patikrina visiems ir teisių ir pareigų lygybę. Prancūzija ir Anglija pasisakė pritariančios federacijos idejai. Kai kuriose Prancūzijos diplomatinėse sferose buvo manoma, kad šiuo metu nereikia Europos federacijos, o reikia suskirstyti Europą į tam tikrą skaičių federacijų, susijusių tarp savęs glaudžiais saitais, ypač ekonominėje srityje. Teigiama, kad ne tik grynoji politika, bet ir naujieji geografiniai veiksmai verste verčia užmegsti nebe individualius ir nebe tokius, kurių norėtų monarchai ar dinastijos, bet paties gyvenimo iškeliamus tarp atskirų grupių valstybių santykius. Toliau nurodoma, kad šiais laikais reikalinga pusiausvyra ir paskirstymas nebe jėgų, bet produktų, kad jų lygiai visiems užtektų. Produktų tiekimo organizavimas ir kolektyvinė susisiekimo drausmė nelaidžia nė vienai valstybei turėti absoliučio ekonominio svorio; tik federacinis faktas tesuderinamas su reikalingiausiųjų teisingo paskirstymo logika. Tie patys Prancūzijos sluoksniai nurodė, kad šiuo metu Europa yra dar perdidelė vienai bendrai federacijai ir todėl reikia Europos žmones pirma įsamoninti, o tą lengviau atsiekti sudarius keleta atskirų federacijų, o jau vėliau sudaryti federacijų federaciją.

Ši prancūzų ir anglų mintis labai mažai skiriasi nuo vokiečių pageidavimo. Vokietijos Kancleris savo taikos siūlyme Mussoliniui antrame punkte sako: "Atgaivinti keturių didžiųjų valstybių paktą (sutartį, kuri sudarytų naują Europos Direktoriją ir pavaduoti Tautų Sąjungą). Keturios valstybės (Anglija, Prancūzija, Vokietija ir Italija) pasiskirtų įtakos zonas Europoje ir sudarytų prieš-bolševikišką politiką su tikslu išlaisvinti nuo komunizmo Rusiją, jei būtų reikalo, net su ginklo pagalba."

Skirtumas tarp prancūzų - anglų noro ir vokiečių, atrodo, yra tik termine. Vieni sako reikia kelių atskirų federacijų, o kitas sako, kad reikia keturių atskirų įtakos sferų. Esmėje vienas nuo kito mažai kuo skiriasi. Vienai ir kitai vadovautų tam tikras centras: valstybė ar tarpvalstybinis kūnas, tačiau tikslas vienu ir kitu atveju, būtų tas pats. Apie išvadavimą Rusijos nuo bolševizmo, anksčiau buvo nekartą klausimas iškeltas Europos sostinėse, tačiau yra gandų, kad į tas federacijas taip pat nori įeiti ir gali įeiti Sovietų Sąjunga.

Aplamai, panagrinėjus vienos ir kitos pusės norus ir siūlymus, atrodo, kad labai didelių kliūčių Europoje taikos pasiekti nėra. Nebūtų nuostabu, jeigu ši nauja taikos banga atneštų ne tik Europai, bet visam pasauliui naudos ir taiką.

Tačiau sprendžiant iš vėliausių pranešimų, matyti, kad šie paskutiniai taikos siūlymai išėjo iš Vatikano sluoksnių, kurie, kaip žinoma, jau kuris laikas kartu su neutralėmis valstybėmis siekia Europoje įvykdyti taiką. Kiek liečia alijantus ir pačią Vokietiją, jos abi, jeigu ir galvoja apie taiką, kol kas už ją oficialiai nepasisako, bet priešingai, pasiryžurios kariauti iki galutino laimėjimo ar pralaimėjimo.

Šiuo metu vienas faktas yra albai svarbus, tai Prancūzijos Ministrų kabineto rezignavimas. Yra galimybių, kad Daladier vyriausybei pasitraukus, taikos kampanija gali išsisiūbuoti, bet taip pat yra galimybių karui išsivystyti į žiauresnį ir milžinišką konfliktą.

SPAUDOS APŽVALGA

Reformos Lietuvoje

Lietuvos žmonės, (jei "Naujienų" korespondentui tikėti) "išsiilgę visokių reformų," ir kai kurios reformos jau vyksta, tik "lėtai." Pavasarį žadama ūkio reforma Vilniaus krašte. Spekuliacijai pakirsti, Lietuvos importas ir eksportas bus centralizuotas ir vyriausybės griežtai prižiūrimas. Bet dar nerasta priemonių suvaržyti spekuliaciją valiūta taip vadinamoje "juodoje biržoje." Lietuvos visuomenė jau, sakoma, bodisi tų atbėgėlių, kuriuos karas atvijo. Jie nieko gera kraštui neduoda, ir Lietuvai būtų sveikiau ir ekonomingiau be jų. Vienas geriausių būdų žmones demokratiškai valdytis įpratinti yra duoti jiems progų pasireikšti per savivaldybas. Sakoma, jau baigta ruošti naujas savivaldyboms įstatymas, ir rinkimai į jas įvyks šį pavasarį.

Korespondentas baigia optimistiniai: "atrodo, kad Lietuvos gyvenimas pamažu pradeda sukti tikruoju keliu."

* * *

Kiek lietuvių pateko rusams

Žurnalas "Pasaulio Lietuvis" vėl pakartoja statistiką, kiek lietuvių liko Stalino globai. Švenčionių apskrityje ir Marcinkonių apylinkėje grynų lietuvių, lietuviškai kalbančių, rusams liko 89,740. Pridėjus lietuvius kitose vietose, **viso lietuvių Rusijai pateko 130,-240.**

Vyt. Širvydas.

● Žalių vilnų kailį turi tiktai vienas gyvuliukas, tai yra taip vadinamas "phalanger," gyvenąs Australijoje.

AKTUALIAIS REIKALAIS

Stebisi

Vokiečių spaudoje ir visuomenėje susilaukė didelio susidomėjimo "Vilniaus Balso" griežtas pasisakymas prieš svetimą gaivalą, keliantį neramumus Lietuvos sostinėje Vilniuje. Ypač pabrėžiamos tos minėto laikraščio vietos, kuriose reikalaujama sudrausti triukšmadarius. Reiškiamas tam tikras nusistebėjimas, kad lenkai, kurie, būdami svetimi gaivalai Vilniuje, naudojasi lygiomis piliečių teisėmis ir net drįsta reikšti nepasitenkinimą Lietuvos vyriausybės atžvilgiu.

* * *

Anglų kabinetas

Nuo karo pradžios anglų ministrų kabinetas išaugo net iki 28 narių ir todėl ,kad jo darbas būtų lankstesnis, yra sudaryta kabineto "karo taryba," į ją įeina tik 9 ministrai, įskaitant ir ministrą pirmininką. Be to, patariamuoju balsu posėdžiuose dalyvauja dominijų ministras Edenas. Kiti nariai, siras John Simonas, Churchillis, lordas Halifaxas, Hoare (slaptojo antspaudo saugotojas), Stanley (naujasis karo ministras), siras Kingsley Woodas ir lordas Chatfieldas. Spauda mano, kad tokia taryba dar esanti perdidelė ir varo kompaniją, kad ji būtų sumažinta iki 6 žmonių.

* * *

Kaip gyventi

Inž. B. F. Simokaitis "Amerikos Lietuvyje" patardamas kaip turėtume pradėti savo gyvenimą 1940 metais, tarp kitko sako: "Mūsų pareiga pasiliuosuoti nuo visokių mulkintojų, žulikų ir šmugelninkų ir jų vietas tegul užima dori piliečiai. Toliau mes turime pažinti išnaudotojus, ypatingai tuos, kurie turi didelį malonumą pasinaudoti kitų silpnumu. Jeigu mes to galėsime pasiekti, tai kiti klausimai bus lengvai išrišami."

* * *

Investmentai

Sakoma ir rašoma, kad Lietuvoje investmentams dabar yra labai gera dirva. Nurodoma, kad į namus investuoti pinigai, nuomomis sugrįžta savininkui per 10 metų, ypač miestuose, kaip Kaune. Bizniai ir pramonė Lietuvoje vidutiniškai duoda gryno pelno nuo 20 nuoš. iki 50 nuoš. Sakoma, kad vargu dabar kur nors kitur bizniai neša tokį didelį pelną.

* * *

Teisybė

Dr. Graičiūnas iš Chicagos rašo laišką ir, kaip paprastai, vanoja tautininkus, dalinai ir socialistus. Girdi, kitos grupės turi visko, net lietuviškų mokyklėlių, tuo tarpu tautininkai ir socialistai neturi jokių mokyklėlių. Kas teisybė, tai ne melas.

* * *

Blaivina

Lietuvoje jau kelinti metai, intensyviai varoma priešalkoholinė propaganda. Provincijoje rengiamos įvairios parodos, mokyklose įvesta priešalkoholinės pamokos, sustiprinta blaivybės propaganda kariuomenėje, o jaunimo pramogos taip sutvarkytos, kad jos pasibaigia 11 val. naktį. Pastebėtina, kad vėliausiais metais Lietuvoje jaunimas buvo pradėjęs smarkiai girtuokliauti.

* * *

Ieško rėmėjų

Atgavus Vilnių ir atgaivinus Vilniaus Universitetą, kilo mintis prie šio Universiteto įsteigti Universiteto Draugų ir Rėmėjų Sąjungą. Šio sumanymo iniciatoriumi yra proректorius prof. P. Šalčius, kuris naujai steigiamai sąjungai teikia daug vilčių.

ŠIS TAS IŠ NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS

Nepriklausomybės šventė

Nepriklausomybės šventė Lietuvoje šiais metais buvo atšvęsta su didžiausiu entuziazmu. Miestai, miesteliai ir visi kaimai šventė, kaimų gyventojai jautėsi kaip per Velykų šventės. Nebuvo nė vieno piliečio, kuris tos šventės nebūtų šventęs. Kaimuose buvo laikomos paskaitos ir chorų parengimai. Bažnyčiose buvo pamaldos, kaip ir per didžiasias Bažnyčios šventes. Reikia pasakyti, kad prieš penkis metus ši šventė buvo labai nežymi. Kaimiečiai, būdavo, namuose dirbdavo, ypač moterys verpdavo, siūdavo, ausdavo ir megzdavo, o dabar jau ne. . .

Lietuvos šauliai ir kitos tautinės organizacijos prieš nepriklausomybės šventę padavė arkivyskupui prašymą, kad šventės dieną bažnyčiose būtų leista giedoti Lietuvos himną. Tą dieną kunigai pareiškė, kad himnas bažnyčiose neleidžiama giedoti, nes jame nėra minimas Dievas. Taigi, žmonės nusivylė ir dalinai piktinosi.

* * *

Švietimo darbas kaime

Nežiūrint sunkaus laiko Lietuvos kaime sparčiai varomas liaudies švietimo darbas. Kaimuose organizuojamos paskaitos, pradžios mokyklose įkurti "Šviesos" kursai, kuriuose vakarais suaugusieji ir jaunuomenė mokoma rašybos ir kalbos. Kitur šeimininkės mokinamos įvairių namų ruošos darbų ir kaip valgius gaminti, verpti, austi ir t.t.

* * *

Rokiškis nukentėjo

Rokiškio ir Žarasų apskričiai 1939 metais labai nukentėjo nuo sausros. Labiausiai neturi pašaro gyvuliams. Dėlto ūkininkai buvo priversti parduoti apie 50% savo gyvulių. Labai daug ūkininkų neteko net arklių, kurių pavasarį negalima bus pirkti, nes vėliausiu laiku jų kainos žymiai pakilo. Pravartu duoti ūkininkams pašalpos. Vis dėl to ūkininkai tikisi tuos sunkumus pergyventi. Nežiūrint tų visų sunkumų ūkininkai dar aukojo Vilniaus kraštui remti. Aplamai, dėl Vilniaus krašto visa Lietuva turi daug nuostolių, bet visuomenė nereiškia jokio nepasitenkinimo, nes ji to tikėjosi ir pati kovojo Vilniaus kraštą išlaisvinti.

* * *

Lenkai apsipranta

Internuoti Lietuvoje lenkai ir šiaip pabėgėliai jau aprimo. Daug kas jau nebetiki į Lenkijos atstatymą, o yra tokių lenkų, kurie to ir nenori. Apie tai svajoja tik dvarininkai, kad jų dvarus išvaduoti, bet ūkininkai ir darbininkai kalba net prieš Lenkijos atstatymą, ypač tokios, kokia ji buvo prieš karą. Jie sako, kad Lenkija gyveno užsidariusi Varšuvoje. Lenkai patys stebisi, kad palyginus kultūros laipsnį Lietuvoje, jų kultūra prilygsta Abisinijos. Lenkijoj yra daug žmonių, kurių kultūros laipsnis yra toks, koks buvo dar penkioliktame amžiuje. Ištisi kaimai nemoka skaityti. Į valsčius pareina tiek laikraščių, kiek Lietuvoje į vieną kaimą. Vilniaus lenkai, žinoma, rimtieji pripažįsta, kad jų patekimas Lietuvai yra didžiausia Dievo malonė jiems.

P. Kriukelis.

LIETUVOS KŪRYBINIO DARBO VILNIUJE NIEKAS NETRUKDYS

Laikraštis "Reinisc Westfaelische Zeitung" straipsnyje apie padėtį Vilniaus srityje, tarp kitko, pabrėžia, kad lietuvių tauta, atgavusi Vilnių, su dideliu pasišventimu pradėjo atstatymo darbą. Vyriausybė užtraukė 50 milijonų litų paskolą. Tais pinigais bus grąžinama tvarka, nes lenkams valdant tos srities ūkis ir finansai buvo visiškai suirę. Be to, Vilniaus miestas vėl turi atgauti sostinės, kaip Lietuvos konstitucijoje pasakyta, išvaizdą. Daugybės bokštų ir auksinių bažnyčių stogų miestas, kuriame šiandien, kartu su pabėgėliais lenkais, gyvena 300,-000 gyventojų, lenkų buvo tyčia paleistas ir padarytas eilinių provincijos miestu. Lietuviai Vilniaus mieste ir srityje rado neaprašomą skurdą. Lietuviams reikės įdėti daug darbo, pinigų ir trūso, kol pavyks 20 metų lenkų šeimininkavimo pėdsakus išdildyti ir didžiųjų Lietuvos kunigaikščių miestą padaryti Lietuvos valstybės tikrąja sostine. Lietuvos vyriausybė pasistatė sau tiksią ir sugebės tą tikslą įvykdyti. Straipsnis baigiamas pastaba, kad Lietuvos pastangos sutampa su Lietuvos didžiųjų kaimynų, Vokietijos ir Sovietų Sąjungos, nusistatymu. Tos valstybės yra tikriausias laidas, kad Lietuvos kūrybinio darbo niekas netrukdys.

● Anglijoje įstatymų draudžiama: valgyti mėsą trečiadieniais (šis įstatymas jau pamirštas), sekmadieniais kurortuose duot Kalėdų dovanas savo verslo bendrininkams, pirkti vaisius po 8 val. vakare; dvasiškiams draudžiama miegoti su spalvota naktine kepuraite, lošti kortomis, žaisti bet kuriuos sviedinio žaidimus už savo parapijos ribų ir išeiti viešumon nederamais kunigui drabužiais.

NAUJAS ŠV. SOSTO NUNCIJUS LIETUVAI

Monsinjoras Centoza

Popiežius Pijus XII paskyrė nuncijumi Lietuvai monsinjorą Centozą. Mons. Beltramis paskirtas nuncijum Salvadoriui ir Gvatemalai.

Šv. Sostas paprašė Lietuvos vyriausybės sutikimo naujam nuncijui Lietuvai mons. Luigi Centozui, tituliariniam Edessos arkivyskupui paskirti. Lietuvos vyriausybė savo sutikimą suteikė.

Arkiv. L. Centozas gimė 1883 metų balandžio 2 d. Saint Pierre parapijoje, Aostos provincijoje ir vyskupijoje (Italijoje). Nuo 1920 iki 1932 metų ark. Centozas buvo apaštališkojo nuncijaus Vokietijoje auditorium. Tuo būdu jis nuo 1920 iki 1929 metų artimai bendradarbiavo su dabartiniu popiežium Pijum XII, tuometiniu apaštališku nuncijum Berlyne, o nuo 1929 iki 1932 metų — su dabartiniu apaštališku nuncijum Berlyne arkivyskupu Orsienigou. Arkivyskupu Centozas nuo 1932 iki 1936 metų buvo apaštališku nuncijumi Bolivijoje, o nuo 1936 iki 1940 metų padžios—apaštališku nuncijumi Venezueloje.

(Elta)

Pirmasis Papirosas

LIŪNĖ JANUŠYTĖ

(Pabaiga)

Šį vakarą tėtė net neklausia, kaip paprastai:

—Ar jau paruošei pamokas? — Ir todėl atrodo viskas dar baisiau.

Jonukas pro tėvo nugarą praeidamas, pastebi meteorologijos stoties pranešimą apie audrą:

—"...su stipriais griaustiniais..."

Žinoma, Juozas irgi tuoj pašoka nuo stalo, net nebaigęs valgyti, ir eina paskui Jonuką.

—Neblogai būtų dabar po vakarienės papirosą užrūkyti... — sako Juozas, lyg sau, garsu, kai jau tėvai nebegali girdėti.

Jonukas tyli. Tegu sau pliauščia! Kaip ten prasideda anoji pasakėčia apie lojančius šunis?

—Per kaimą sutemus keleiviai du ėjo, — deklamuoja jis pusbalsiu.

—Kaip tu manai: neblogai būtų po papirosą dabar išrūkius? — vėl klimba Juozas. — O gal ir išrūkyt, a? Kaip tau atrodo?

—O tu Blėkytei laišką parašei! — staiga kerta Jonukas.

—Iš kur tu, varle, žinai? — užkaista Juozas.

—Žinau. Parašei. O paskui po pamokų ją namo palydėjai!

—Aš vyresnis, aš galiu...

—Nieko nereiškia, kad vyresnis! — sušunka Jonukas.— Pasakysiu tėtei, kodėl namo tuoj po pamokų negrįžti, tai bus tau vyresnis! Visi mes matėm, kaip tu ją lydėjai. O vakar tave šaukė prie istorijos, aš žinau, ir tu tylėjai, kaip asilas. Štai, koks tu vyresnis! Tavo švarkas visas rašalu apipiltas, o mano švarus, — o tu "vyresnis"!

Juozui net žadą atėmė, staiga išgirdus tiek kaltinimų ir jis išsyk nesusigriebia, kaip čia išsyk ir galutinai sutriuškinti Jonuką, o šis staiga vėl — momentą patylėjęs — primena:

—Per futbolą jūsų komanda pralaimėjo, ot! O mūsų laimėjo! Nors jūs ir vyresni!

Ir staiga nė šio nė to šūkteli:

Ir tuoj pasigaili: "be reikalo pasigyrė. Dabar nebegalima bus įleisti pelės į Juozo lovą, nes Juozas išsyk jau žinos, kieno čia rankų darbelis. Et, nesuvaldė jis savo liežuvio!..."

Juozas dusta, dusta iš pykčio ir tik tiek susivokia atkirsti:

—O tave šiandien su papirosu pačiupo.

Staiga tėtė pašaukia Jonuką. Jonukas slenka, lyg nusikaltėlis į kartuves, o paskui jį — žinoma, slenka ir Juozas, nenorėdamas praleisti malonaus egzekucijų reginio.

Tėtė stovi prie stalo ir laiko rankoje tą nelaimingąjį papirosą, o kakta jo suraukta, suraukta, kaip naujoji mamos balinė suknelė. Ant bufeto revolverio nebėra. Tur būt jį įdėjo stalčiun. — Štai, ką, Jonai, — pradeda kalbėt tėtė, vartydamas pirštuose tą nelemtą nuorūką.

Jis kalba ilgai. Taip ilgai, kad Juozas tuo laiku spėja pagauti ranka net penkias muses ir suleisti jas į bonką su pienu, paruoštą rytdienos pusryčiams.

Jonukas klauso ir rausta. Ne, vistik tam Judai buvo geriau! Nusikalto jis, Juda, o nukryžiavo Kristų, — gi su Jonuku viskas draugo: ir nusikalto jis ir kryžiuoja, štai jį... Ir nužengimas į pragarą — irgi jam. Viskas jam! O Juozas, štai, ramiausiai jau šeštą musę bonkon grūda, nors visas jo švarkas apipiltas rašalu ir jis rašė Blėkytei, tai spuoguotai mergičkai, laišką... Ir visos kančios Jonukui tik todėl, kad jis jaunesnis, o Juozas vyresnis... O sėdi po du metu vienoje klasėje! Nėra teisybės pasaulyje!

Jonukas atsiprašo tėtės, — nors pusės jo kalbėtų žodžių ir negirdėjo — pasižada daugiau nerūkyti ir skuba greičiau prie savo kalinamos pelės, kad suspėtų ją įleisti Juozo lovon, kol anas dar negrįžo savo kambarin.

ESTIJĄ IR LIETUVĄ JUNGIA DIDELĖ SIMPATIJA

Estijos laikraščiai Lietuvos nepriklausomybės šventės proga paskelbė eilę straipsnių ir įsidėjo Respublikos Prezidento Antano Smetonos atvaizdą. Straipsniuose apibrėžiama Lietuvos politinė veikla paskutiniais metais ir artimas Baltijos valstybių bendradarbiavimas.

"Uus Eesti" pabrėžia, kad Lietuva, atidavusi Klaipėdos kraštą Vokietijai, sunormavusi savo santykius su Vokietija. Tačiau, netekdama Klaipėdos krašto, Lietuva nukentėjo ūkiškai, nes neteko savo vienintelio uosto. Toliau laikraštis primena, kad Lietuvos pasienyje vyko karas tarp Vokietijos ir Lenkijos, kad Lietuva pagaliau atgavo Vilniaus kraštą ir kad tuo buvo išspręsta viena svarbiausių Lietuvos problemų.

Laikraštis dar pabrėžia, kad Lietuvai per paskutinius metus teko pergyventi rimtų įvykių, tačiau Lietuva, rodydama taikingą nusistatymą, tuos sunkumus nugalėjo. Baigdamas laikraštis sulygino Lietuvą su Estija ir pabrėžė, kad abi tautas jungia didelė simpatija ir kad estų tauta lietuvių tautos atžvilgiu visada buvo simpatingai nusiteikusi. Laikraštis reiškia viltį, kad dabartiniai sunkumai dar labiau sustiprins Baltijos valstybių bendradarbiavimą.

"Paevaleht" pabrėžia, kad Lietuva po 20 metų pirmą kartą švenčia nepriklausomybės šventę savo didžiųjų kunigaikščių sostinėje ir lietuvių tautos židinyje. Laikraštis taip pat pabrėžia, kad paskutinieji metai Lietuvai atnešė didžiausių permainų. Lietuva neteko Klaipėdos, atsidūrė kariaujančių valstybių kaimynystėje ir atgavo Vilnių.

Laikraštis taip pat pabrėžia, kad Baltijos valstybės turi eiti išvien ir bendradarbiauti. Dar pareiškia pasitenkinimą, kad tarp Estijos ir Lietuvos niekad nebuvo ginčų.

(Elta)

● Pasaulio vandenynuose yra taip daug druskos, kad, išėmus ją, galima būtų sudaryti kalną, kuris būtų 4,300,000 angliškų kūbinių mylių.

TAKE IT OR LEAVE IT

By Vitalis Bukšnaitis

NEW YORK, March 21 — During this month and next, members of the Lithuanian Alliance of America will vote fo national executive officers of that organization. The Alliance is the biggest, oldest and wealthiest Lithuanian fraternal organization in the country, and those of us who delight in following the activities of the Lithuanian American scene are certain to see our *broliai ir sesutės tautiečiai* at both their best and their worst. These elections occur every two years, and when they do, friendship ceases, and no holds are barred.

As a former candidate for one of the exalted positions, I feel that I am in a position to discuss the matter in an authoritative fashion. I wasn't elected when I was candidate for the office of Vice-president (which would have been better for the purposes of this discussion), but I did receive more votes than any other defeated candidate. This, at least, ought to qualify me to discuss the Alliance elections in an *almost* authoritative fashion, at any rate.

It is my firm conviction that this year's unusually quiet nomination campaign, and the hitherto peaceful election campaign are about to be shattered by fireworks. And it wouldn's surprise me in the least if the explosion were to occur even while these words are being written. As a basis for my assertion I point to the fact that the most explosive material regarding the present elections so far has been appearing in the editorial columns of Tėvynė, the Alliance official organ. Not that editor Kleofas Jurgelionis has written anything which hasn't hitherto been published elsewhere. That is just the trouble. Instead of writing his sincere views elsewhere, he has been inserting his exhortations of more honesty, more sincerity and more fraternal spirit on the part of the organization's executive officers in the columns of what is supposed to be the mouthpiece of those officers.

And those officers don't seem to take kindly to Mr. Jurgelionis' pleading for more competence, more attention to the good of the membership, less dabbling in activities calculated to create personal political or financial benefits, less effort to pile millions of dirty dollars in the treasury and more effort to increase the membership of the organization through an attractive program of activities. The present officers of the Alliance feel that the shoe described by Mr. Jurgelionis fits their collective foot, and they're good and mad.

Well, this is nothing more than poetic justice. The very forces in the Alliance which fought hardest to have Mr. Jurgelionis replace Mr. Vitaitis as editor of Tėvynė are now confronted with the alarming prospect of trying to replace Mr. Jurgelionis with some one else. They "liquidated" Mr. Vitaitis from the editorship of Tėvynė because he refused to write according to dictation by the executive officers. Now they're sore at Mr. Jurgelionis because he refuses to refrain from writing his honest opinions. Who will they get next? An editor who can neither see, hear, read or write? A deaf and dumb Chinaman would probably fill the job fine, according to the SLA executive officers.

MARIJA AUKŠTAITĖ

Nuskriaustoji

(Tąsa)

—Tėveli, tai mano mokytojas. Mokina mane skambinti pijanu.

—O pinigai ar reiks mokėti?

—Ne, tėveli, jis veltui...

—Geras vyras, vaike, tik visai plikas. Jo motina turi menką lūšną. Žiūrėk, kad perdaug nepaprastų.

Tėvelis Valei, tik mažą kliūtį pasakė. Jai Emilius buvo brangesnis už tėvelio šaltus namus, nes čia visuomet dvelkia nyki vienuma... Tėvelis, per dienas su reikalais, vakarais išeina... O Valė, vis viena, išskyrus mažą piemenikę, ir seną ūkio darbų darbininką Tamošių.

Visą šeimininkystę — veda Valė. Viskas žiba švara. Maistą Valė išmoko gaminti dar prie motinėlės, o kiti darbų darbeliai, jai dėstosi kaip kortos.

Banaitis tuo didžiuojasi, ir užtad neveda antros žmonos. Jeigu kas gundo, jis atsako:

—Turėčiau dar bereikalingų išlaidų, man jau nabašninkė pusėtinai kainavo. Pypkutę užsirūkei, pinigus pasispaudei, tai šilta ir širdžiai ir kišeniui.

Kas kita buvo Valei. Banaitis net kiaušinius vištininke suskaitydavo, vištas suvezdėdavo. Pieną, vos melžėjos ištraukdavo iš karvių, tuoj Tamošius su "blėtiniais uzbonais," ir pačiukšt į pieninę. Vargšei Valei, kartais būdavo visai striuka su maisto gaminimu.

Po paskutinio susitikimo Banaičio su Emilijum, visai apkurto Valei gyvenimas. Nors ji per ištisus vakarus skęsdavo ilgesy — Emilius neateidavo. O čia lyg tyčia, susidarė kažkokie tėveliui reikalai ir jis išvažiavo su kaimynu Karuža į didmiestį.

Valė pasiliko namuose beveik viena. Bernas Tamošius per dieną prie darbo tai laukuose, tai pievose; naktį miega klojime, o piemenikė Izabelė, kaip žiogelis išvargsta su kaimene plačiuose miškuose, ir spėjus užsrėbti šilto viralo, krinta virtuvėj į lovą kaip negyva.

Valė sėdi ilgais vakarais su rankdarbiu, jai ilgu ir nuobodu. Ir štai, vieną vakarą, visai netikėtai — nučirškė duryse skambutis. Valės krūtinė, perbėgo šilta kraujo banga: "Ar tik ne Emilijus?!" Ji nudžiugo, pasitaisė plaukus, numetė žiurstelį, atidarė duris. Lūpos švelniai sudėstė:

—Emilijau...

—Vale!...

Juodu valandėlę stovėjo, gerdami viens iš kito akių ilgėsį. Paskum susispaudė rankos, atsigėrė žvilgsniai, ilgėsys daugiau kalbėjo, negu lūpos.

Valė nervingai suvirpėjus, priėmė jo skrybėlę, ir įsivedė į salionėlį.

Už sienos iškalė laikrodis aštuonias. Vakaro tyloj nusiraitė unksdamas aidas, ir ten kambarių kertėse dingo.

Emilijus atsisėdo į minkštasuolį rausvu pliušu trauktą, o Valė kaip paprastai, kukliai atsisėdo toliau nuo jo.

Šį vakarą, kažkodėl, tarp šių dviejų būtybių, gilė tyla. Nors širdys tiek daug kalba... bet slepiasi viena prieš kitą, ir ši paslaptis tokia sunki, bet drauge maloni, brangi, niekuo nepakeičiama... Pagaliau, Valė suardė tylą. Ji paklausus keletą klausimų pas tylų, apsiniaukusį Emilių atsivožė pijano dangtį. Klavišiais pasileido smulkučiai Valės pirštai, ji skambino tylėdama. Valsų valsai vingiavosi išlėto, skęsdamiesi akordai, skendo į Emilijaus sielą. O Valės meilė, pynė jį brangų ir mielą į muzikos vainiką. Tik siela nuolatos klausė be žodžių: "Ko jis atėjo? Juk per keletą savaičių manęs nelankė..." O jis per tą laiką — merdėjo ilgėsy! O, kad būtų tiek žodžių pasakyti jam... Nupasakoti tą sunkų ilgėsį... Bet, tik širdy jutuliai, tylūs ir varginantys.

(Bus daugiau)

KAS DEDASI TORONTO LIETUVIŲ KOLONIJOJ

Torontas yra antra lietuvių skaičiumi Kanadoje kolonija. Lietuvių judėjimas gyvai pasireiškia: neužsileisdami vieni antriems rengia parengimus bei stato įvairius scenos veikalus.

Katalikai, tautininkai ir keletas socialistų, būk tai veikia bendrai, ką Aušros chore jų sugyvenimas rodo gražius broliškos meilės siekius. Bet iš socialistų atsiranda keletas ir tokių, kurie įvairiais būdais stengiasi katalikus demoralizuoti, na, tas visuomet išeina jų nenaudai.

Paimkime paskutinį parengimą, kuris programos atžvilgiu buvo labai nusisekęs, o žmonių prisirinko gal 50, tai matot, kiek socialistai turi čia įtekmės.

Gal šie žodžiai bus kai kam kartūs, bet aš rašau grynus faktus.

Radikalai, kurie 16 kovo taip pat turėjo vakarą, tai skirtumas tuo, jie sutraukė publikos virš dviejų šimtų.

Komunistai arba kaip jie dabar reprezentuoją radikalistai, Stalinui susidraugavus su Hitleriu, ir mūs komunistėliai gana sudešinėjo, jau atsisako nuo senojo svieto, o gieda mūsų tėvynės Himną. Čia radikalistų lizdas, čia gimė ir augo jų numylėtas "Liaudies Balsas," bet kiekybėje jau nėra taip gausus, kaip kad jų spauda išpučia. Jie atsižymi tik tuo: pasišventimu bei energija, ką dešinieji tam neturi noro. Ot, sako, kam aš dirbsiu, ar kas moka už tai?!

Jau laikas tas mintis išmesti; daugiau pasišventimo, tik tuomet darbo vaisiai bus mūsų pusėje.

Spaudoj jau buvo rašyta, jog susitvėrė Toronto lietuvių klubas.

Ir ar tikėsit, ar ne, kad kaip tik vieni pradėjo, tai sukruto ir kiti, kurie anksčiau žiūrėdami į dangų šaudė varnas, jau nori kitiems užbėgti už akių, ir tik dėl to, kodėl ne jis, o kitas jos iniciatorius. Vis toji garbė...

Bet veltui ieškote garbės, kurios neužsitarnavot, ir savo galvų be reikalo nesukit, nes kaip girdėjau, jau turi charterį ir kaip tik greit namą gaus, klubas atsidarys.

Šis klubas bus bepartinis ir neatsižvelgiant nuomonių skirtumo, kad tik norės galės būt šėrininku arba nariu.

Demokratas.

Didelis svoris

Andy Grosh, Franklin pav., Pa. papiovė dvi kiaules. Pirma svėrė 1025 svarus, antra 1005 svarus.

MONTREALO KRONIKA

● Po Velykų rengiama čia šie šokių vakarai: kovo 31 Šv. Onos ir Elžbietos draugijų, bal. 13 parapijos komiteto, bal. 27 Kanados Lietuvių sąjungos. Visi ši evakarai įvyks rumunų salėje.

● Kovo 17 pas vietos kleboną Bobiną įvyko pietūs, kuriuose dalyvavo kanauninkas Valois ir kiti aukšti dvasininkai. Buvo pasitarta dėl Katalikų Labdaros federacijos vajaus svetimtaučių katalikų tarpe. Lietuviams, kaip žinoma, šiemet uždėta kvota $260. Tikimės, ji bus, kaip ir pernai, su kaupu surinkta, nes lietuviai visados keturissyk daugiau pašalpų išima, negu jiems kvota uždedama.

● Kovo 26 d. įvyksta federaliai rinkimai. Lietuvių apgyventoje St. Mary apygardoje vėl kandidatuoja lietuvių draugas Deslaurier. Jis priklauso liberalų partijai.

KANADOS LIETUVIŲ GYVENIMAS

PROF. PAKŠTAS ATVYKS ANKSČIAU

Sąlygoms pasikeitus, prof. K. Pakštas, pasirodo, galės Montrealo lietuviams kalbą pasakyti ne bal. 21, kaip buvo planuota pirmiau ir jau skelbta, bet **sekmadienį, bal. 14.** Montrealiečiai prašomi įsitėmyti dieną, ir ruoštis. Prakalbas rengia Kanados Lietuvių Sąjunga, ir jos įvyks parapijos salėje, 5 val. popiet. Be prof. Pakšto kalbos, bus suvaidinta veikalas "Tėvų Žemė."

Prof. Pakštas Montrealan atvyks tą sekmadienio rytą, 8 val., ir išvažiuos į Ottawą bal. 18. Be kalbos lietuviams, profesorius duos tris paskaitas Montrealo universitetų studentams.

Rep.

KANADOS POLITIŠKOS PARTIJOS

(Tęsinys)

Liberalų partija

Šių dienų Liberalų Partija išsivystė iš įvairių reformistinių grupių bei partijų, kurios pasirodė tuojau prasidėjus reprezentacinei tvarkai. Žemesnėje Kanadoje, kurią dabar vadiname Quebec, iškilo gan radikali Kanados Prancūzų Partija vadovaujama Louis J. Papineau. Ji kovojo prieškolonijaliais laikais įsigalėjusį privilegijuotą luomą (Chateau Clique) atstovaujantį dvasiškijos viršūnes, aukštesnius valdininkus ir pramoninininkus, reikalavo reprezentacinio senato, ir vėliau net visiško atsiskyrimo nuo Britanijos. Gi Aukštesnėje Kanadoje sparčiai augo Reformų Partija, po vadovyste William Lyon Mackenzie, kovojusi taipgi prieš panašų luomą, bet čia vadinama "Family Compact." Šios dvi partijos, kaip Aukštesnėje taip Žemesnėje Kanadose, sudarė abiejų Kanadų seimuose (Legislative Assemblies) didžiumą. Bet jokių svarbesnių reformų gyvenimam pravesti negalėjo, nes senatas, kurį sudarydavo privilegijuoti luomai gubernatoriaus nuskirti žmonės, seimo tarimus atmesdavo. Tokia padėtis privedė prie ginkluoto sukilimo, kuriam vadovavo Mackenzie ir Papineau 1837 m.

Sukilimo "pralaimėjimas" skaudžiai pakirto reformistinių partijų bei grupių tolimesnį gyvenimą. Bet po apvienijimo Žemesnės ir Aukštesnės Kanadų ir įkurimo bendros (Union Government) vyriausybės partinis gyvenimas vėl pagyvėjo. Papineau pasekėjai susimetė į La Partie Rouge, agrarinę ir anti-klerikališką; o Mackenzo pasekėjai glaudėsi prie gan kovingos reformistinės partijos žinomos kaipo Clear Grits (tikras žvyras—be purvo; lietuviškai geriau skambėtų: grūdai — be pelų), vadovaujamos torontiškio George Brown, kuris per savo laikraštį the Globe kovojo prieš katalikų bažnyčios kišimąsi politikoje, už atskirimą Anglikonų bažnyčios nuo valstybės ir stojo už agrarines reformas. Nors šiose dviejose grupėse buvo nemaža nesuderinamų rasinių klausimų, tačiau jos sudarė centrą organizuojamos stiprios Liberalų Partijos 1854 m., kurią iš papratimo dar vis vadino Reformų Partija. Tik nuo šio laiko Liberalų Partija pradėjo stiprėti ir paliko pastovi organizacija, kuri laikui bėgant daug kuo pasikeitė.

Iki Wilfrid Laurier režimo 1904 — 1911 m., liberalai atstovavo pačius kairiausius visuomenės sluoksnius progresyvius ūkininkus ,anti-klerikalus, aneksatorius ,stovinius už prijungimą Kanados prie Jungtinių Valstijų, republikonus ir kitus "radikalus." Bet beveik per puskapį metų liberalai ne pajėgė prasimušti į krašto vadovybę. Tik pasirodžius politiškoje arenoje energingam prancūzui, Wilfrid Laurier, jie savo pajėgumu atsistojo lygiomis su konservatoriais. Laurier iš pagrindų perorganizavo savo partiją įtraukdamas jos galvinyje žymią dalį stambiųjų pramoninininkų ir finansierių, palaikydamas aukštų muitų ir preferencinės prekybos su Britanija politika.

Liberalų partijos vadovybė, mirus W. Laurier 1919 m. atiteko į rankas gabaus ir apsukraus politiko, dabartinio ministro pirmininko William Lyon Mackenzie King, kuris premjerauja jau 15 metų. Svarbiausia dabartinės liberalų partijos savybė, priklausanti King vadovybei, tai sugebėjimas prisitaikinti prie įvairių visuomenės grupių nusiteikimo su nusileidimais ir oportunistine programa. Savo režimo metu liberalai pravedė eilę svarbių reformų, liečiančių darbininkiją ir ūkininkus. Paskutiniu laiku, rodos, 1937 metais, panaikino 98 straipsnį Kriminalio Kodekso; ir pravedė įstatymą draudžiantį darbdavius diskriminuoti organizuotus darbininkus ,nežiūrint, kad mažas skaičius gyventojų to reikalavo. Tokia lanksti partijos politika, mėginimas patenkinti industrialistus, ūkininkus ir darbininkiją padėjo liberalams tvirtai įsigalėti.

Liberalų partijos vadas William Lyon Mackenzie King yra ainis William Lyon Mackenzie, kuris 1837 m. vadovavo sukilėliams. Dabartinis premjeras 1895 metais vadovavo University of Toronto studentams streike už žodžio laisvę, ir jaunesniu būdamas buvo pats pusėtinai kairus. Jis baigė politikos ir jurisprudencijos mokslus University of Toronto, taipgi studijavo socialogiją ir darbo klausimus Chicagos ir Harvard universitetuose, vėliau Harvarde profesoriavo. Paliko Harvard gavęs pakvietimą redaguoti laikraštį Labor Gazette Kanadoje. Tais pačiais metais pakviestas prie Darbo ministerijos, kur jis išbuvo 8 metus; 1910 metais jis jau užima Darbo ministro vietą. Laike D. Karo, pralaimėjus rinkimus 1911 m., King dirba Rockefeller Foundation Jungtinėse Valstybėse kaipo specialistas industriniais klausimais. Įvykusioje 1919 m. konvencijoje Liberalų Partija išrenka jį vadu, ir 1921 m. jis palieka Kanados ministru pirmininku.

K. Bure.

IŠ TORONTO PADANGĖS

Balsuokime už Roebuck

Toronto lietuviai, kurių mažiausia 80% gyvena Trinity rajone ,su maža išimčia yra šio krašto piliečiai. Jų tarpe jau randasi šimtai čia augusio ir balsavimo amžiaus pasiekusio jaunimo. Sudėjus visus į krūvą pasidarytų gan patraukli šiame rajone politiška skaitlinė, kuria tinkamai panaudojus būtų galima išnaudoti mūsų kolonijos gražiems tikslams, jos naudai. Tačiau iki šiol mūsų balsai tekdavo dažniausia kandidatams, kurie ne tik nieko nežinojo apie lietuvius, bet ir žinoti nenorėjo.

Su šiais federaliniais rinkimais, kurie įvyksta sekantį antradienį, kovo 26, pradėkime savo politinę akciją paduodami balsus už Liberalų Partijos kandidatą **Arthur W. Roebuck,** kuris pirmiausia užmezgė su lietuviais ryšius ir gerai žino mūsų koloniją. Per eilę metų mes jį žinojome kaipo vieną iš pažangiausių Kanados liberalų, kampijoną už ateivių teises ir už darbininkų reikalus. Būdamas Ontarijos provincijos Attorney General jis atsisakė jėga sulaužyti Oshawa streiką, dėl kurio jis metė Hepburnui ministro portfelį ir rezignavo iš kabineto. Savo darbais praeityje jis tinkamai užsitarnavo būti mūsų rajono atstovu Dominijos parlamente. Paduodami už Arthur W. Roebuck balsą, mes balsuosime ne tik už lietuvių prietelių, bet ir bendrai už ateivių reikalų gynėją, patyrusį politiką ir pavyzdingą kanadietį.

* * *

Kieno svetainė?

Iki šiol mes visi manėm, kad svetainė po numeriu 6 Denison Ave. yra lietuvių. Bet dabar rusiškų stalinčių laikraštis praneša, kad minima svetainė priklauso Maksim Gorkio klubui, o lietuviai tik klubo "burdingieriai." Tokia reveliacija lietuviams netikėta naujiena. Dabar klausimas kyla, kas ištikrųjų nori, kad Sunų ir Dukterų draugija išnuomuotų tą svetainę rusų Maksim Gorkio klubas ar "literaturka?" Jė, pamėginkit iš komunacio gauti teisybę.

* * *

Čigonas muša, čigonas rėkia.

Mūsų komunaciai per keletą paskutinių metų viską darė, kad sujungus Sunų ir Dukterų draugija su komunacių subversyvė veikla. Nežiūrint, kad draugijoj priklausė keletas katalikų, socialistų ir tautininkų, jie visų narių vardu rėmė Maskvos tarnų veiklą Kanadoje: rinko pinigus tai veiklai, rėmė stalinčių partijos kandidatus, siuntė prieš Lietuvos valdžią protesto rezoliucijas ir aukojo pinigus komunacių spaudai. Ir kada draugija atsidūrė valdiškose įstaigose suteršdama Toronto lietuvių vardą, besarmačiai komunaciai pradėjo rėkti, kad "Naujienų" korespondentai draugiją įskundė, manydami taip pridengs savo juodus darbus. Bet torontiečiai gerai žino kas yra tikraisiais lietuvių vardo niekintojais ir jų neprieteliais. Lietuviai turėtų sykį ant visados apsivalyti nuo Hitlerio ir Stalino agentų.

Tiems lietuviams, kurie stojo į Sūnų ir Dukterų draugiją keletą metų atgal mes nesakome nieko. Savo laiku Sūninė buvo bepartyviška draugija, ji rūpinosi tik labdaringais reikalais. Bet kada ją užkariavo komunacių slapta "jačeika" ir pavertė į Stalino - Hitlerio propagandos agentūrą, katalikų, socialistų ir tautininkų prisirašymas nepateisinamas. Čia randasi SLA kuopa.

* * *

Įvairenybės

Pereitą šeštadienį apleido Torontą vienas iš Aušros choro mokytojų Liūdas Pocius, kuris apsigyvens nuosavoje tabokos farmoje, netoli Delhi, Ont. iš pp. Pocių šeimos Liūdas daugiausiai prisidėjo prie lietuvių veiklos. Apart vaikučių mokymo ir mokytojavimo chore, nemažai rašė į "Vienybę" iš lietuvių gyvenimo.

Pereitą savaitę užėjęs pas Elegijų Narusį, kuris jau bemaž metas laiko kaip taisosi po dviejų rimtų operacijų, sutikau neseniai iš Lietuvos atvykusį jaunuolį Vytautą Banylį. Šis jaunas vyras apleido Lietuvą po Klaipėdos užgrobimo. Jo tėveliai nusipirko gražų ūkį netoli Granby, Ont. Jaunuolis, matomai, mėgsta sportą, dainas ir bendrai palinkęs prie visuomeninio darbo. Reikia pasakyti, kad Vytautas turi visas visuomenininko ypatybes: susipratęs lietuvis, rimtas ir apsišvietęs. Tik gaila, kad jam čia nuobodu ir pasiryžęs prie pirmos progos grįžti atgal.

Prieš tris savaites čia lankėsi iš Rochesterio, N. Y. lietuvis kunigas Valiukas, kuris, kaip girdėt, parapijonams labai patiko.

K. B.

RUOŠIAMAS DIDELIS VAKARAS

MONTREAL, Canada.—Kovo 31 dieną Vytauto klubo svetainėj, bus **Didžiulis Lietuvių Vakaras,** kurį rengia Šv. Kazimiero ir Tautinės Vienybės draugijos.

Scenoje statoma puiki 4-rių veiksmų drama "Valkata," kurioje vaidins rinktiniausios meno jėgos.

Svarbiausioje, Liudmilos rolėje lošia žavioji "Vienybės" Grožio Karalaitė Julytė Leknickaitė, kitose rolėse irgi puikios rinktos jėgos. Vyrų aktorių rolėse — žymūs veikėjai: mokytojas P. Tautkus, P. Narkeliūnas, A. Navickas, Juraitis, A. Mikalajūnas ir A. Navikevičius.

Kadangi šį veikalą režisuoja tokia jėga, kaip tylioji ir darbšti mokytoja Arlauskaitė, tad tikimasi, kad atsilankiusieji ras pilno malonumo. Be to, dainuos Vytauto klubo choras.

Apart šio puikaus pastatymo scenoje, dar susilauksime žymaus, garsaus kalbėtojo oratoriaus svarbios kalbos, kurs atvažiuoja iš Suvienytų Valstijų su specialiai istorine kalba, skirta Montrealo lietuviams.

Tad, visi lietuviai prašomi atsilankyti, nepraleiskite progos! Tuo padarysite ne tik sau gero, bet ir savo tautos istorijai.

Lietuvis.

MONTREALE NUOTRUPOS

● Bedarbių pašalpai balandžio mėnesį miestas išleis $1,229,815.

● Čekoslovakai surengė iškilmingą ir gražų vakarą paminėti gimtadienio sukaktuves savo pirmo prezidento Masaryko. Dalyvavo kanadiečių veikėjai ir svečias iš Amerikos, p. Gazdick, Čekoslovakų sąjungos sekretorius.

● Concordia ledo ripkos jauktui, kuriame žaidžia Petras Jotkus, matyti, nepavyks laimėti čampionato. Nežiūrint Petro gero žaidimo, kiti žaidikai neparodo spėkos.

Rep.

VIENYBĖ

DIENRAŠČIO BENDRADARBIŲ REIKALU

Pašaliniai būnant dažnokai tenka nugirsti mūsų dienraščio skaitytojų nusiskundimą ir aimanavimą, kad būk esą mažai rašoma vietinėse žiniose iš lietuvių judėjimo, organizacijų susirinkimų, veiklos ir t.t.

Atyda iš dienraščio redakcijos pusės į skaitytojus pilnai atkreipiama. Dienraščio leidėjų ir prie jo dirbančiųjų šventas noras yra skaitytojus patenkinti dienraščiu ir teikiančiomis žiniomis. Bet juk labai aišku yra, kad prie vietinių žinių dirbantis žmogus ir sėdintis raštinėje nuo ryto iki vakaro negali žinoti kas dedasi mūsų klubuose, organizacijose, kas veikiama ir tariama susirinkimuose. Tik tada organizacijų valdybos ar paskirti korespondentai sukrunta parašyti į laikraštį, kada yra šaukiamas susirinkimas. Parašo, tikriau sakant, paskelbia susirinkimo datą, vietą ir viskas. Po susirinkimo nei žodžio. Ką gali žinių redaktorius apie susirinkimo ar tarimų eigą žinoti, jeigu jis nėra tenai buvęs? Juk redaktorius neturi Saliamono galvos ir negali žinoti, kas susirinkime dėjosi, ar draugijoje kas veikiama. Čia kaip tiktai ir kyla tie nusiskundimai. Bet jie yra nepagrįsti.

Spauda juk yra visų darbų veidrodis ir žinių šaltinis. Savo organizacijų veikla kaip tik yra mūsų bendradarbių pareiga aprašyti laikraštyje. Prie laikraščio dirbantieji žmonės rašinius, žinias ir kitą laikraštinę medžiagą sutvarko, pertaiso. Redaktorius juk negali lankytis iš vieno susirinkimo į kitą sužinoti, kas ten darosi. Argi pavyzdžiui sėdėdamas Brooklyne gali žinoti, kas dedasi Bronxe ar kitoje miesto dalyje? Mūsų laikraščiai nėra ant tiek turtingi, kad turėti specialų žmogų būti vienoje ar kitoje vietoje. Vietinių žinių puslapis kaip tik ir yra mūsų skaitytojų, vietinių draugijų judėjimo atžymėjimo vieta. Iš vietos angliškų žinių ėmimas irgi mūsų gyvenimui nėra pritaikomas. Mums reikalinga iš lietuvių gyvenimo ir judėjimo įvykius sekti, o ne ką kitą.

Vienybės redakcija tikisi, kad vietiniai mūsų organizacijų veikėjai ir korespondentai supras pilnai reikalą ir pasistengs savus reikalus rašyti ne tik reikalui esant, bet ir su visais skaitytojais pasidalinti žiniomis visada.

P. J.

MASPETHO LIETUVIŲ AUDITORIJOS ŠĖRININKŲ SEIMAS

Lietuvių Auditorijos Bendrovės šėrininkų seimas įvyks kovo 30 d., 1940 m. Liet. Pil. Klube, 60-39 56th Dr., Maspeth, L. I. Pradžia 7 val. vak.

Apylinkės lietuviai, kurie turite Bendrovės šėrų esate kviečiami dalyvauti šiame metiniame susirinkime, nes turime svarbių bendrovės reikalų aptarti ir perrinkti 4 board-direktorius.

P. Svitka,
Bendrovės Sekret.

LIETUVIŠKOS VELYKOS SUSIVIENIJIMO SALĖJE

Susivienijimo salės, esančios 197 Grand St., Brooklyne, naujas savininkas p. K. Buivydas naujai salę išdekoravo ir papuošė pavasario — Velykų švenčių proga. Švenčių metu kviečia atsilankyti į salę ir dalyvauti kiaušinių ritimo pramogoje. Kartu bus ir šokiai. Laimėjusiems kiaušinių ritimo kontestą bus skiriamos tam tikros dovanos. Margučių bus galima gauti vietoje. Jiems risti bus parengta specialiai vietos salėje. Į margučių ritimo kontestą įėjimas visiems nemokamas. Salės savininkas p. Buivydas yra pasiruošęs visus margučiais apdalinti. Tai pirmas šios rūšies margučių ritimo kontestas rengiamas Brooklyne, tuomi atnaujinant gražius lietuvių papročius risti dailiai išmargintais kiaušiniais, pavasarinės gyvybės atgijimo ženklais.

P-as K. Buivydas taipgi praneša, kad salėje vyko ir vyks šokiai jaunimui ketvirtadienių, penktadienių ir šeštadienių vakarais, į kuriuos lankosi šimtai jaunimo pasilinksminti ir maloniai laiką praleisti. Kviečia visus lietuvius atsilankyti į jo naujai perimtą ir pertaisytą užeigą ir esant reikalui naudotis patogiomis sąlygomis moderniška svetaine.

P.

VAIKAI IŠGELBĖJO MOTINĄ

Aną dieną tūlas Obochowskis nuo 122 Driggs Avenue, Brooklyne prisispyręs rūsyje žiauriai mušė savo žmoną, trijų vaikų motiną. Ją kandžiojo, badė įvairiais aštriais daiktais. Jiedu buvo persiskyrę pereitais metais spalių mėn. iš priežasties nesutikimo, nes vyras gerdavęs.

Išgirdę vaikai motinos riksmą nuskubėjo į pagalbą. Tėvą atitraukė nuo mušimo ir įdavė policijai.

ATYDOS VISOMS ŠEIMININKĖMS

Iš spaudos išleista ir gerokai rinkoje jau paskleista knyga "Virėja." Knyga būtinai reikalinga kiekvienai namų šeimininkei, ar ji būtų seno ar jauno amžiaus. Tik gerai ir skaniai pagamintas maistas tesuteikia patvarią sveikatą.

Knyga išleista gražiame ir gerame popieriuje. Turi 224 puslapius, tinkamo formato. Įeina visų maisto rūšių gaminimas, vaisių konservavimas, keikų ir pyragaičių kepimas, visų rūšių daržovių paruošimas, konservams virimo lentelės ir t.t. Gana vertinga virimo knyga. Kiekvienai moterei ir šeimininkei patartina įsigyti. Gaunama Vienybės administracijoje. Kaina tik 1 doleris. Pareikalavus pasiunčiame paštu priskaitant persiuntimo išlaidas. Knygų skaičius nedidelis, todėl patartina skubiau įsigyti.

VELYKOS SU PAVASARIU JAU ČIA PAT

Jau ir pavasarėjančių dienų susilaukėme. Kovo 20 dieną prasidėjo pavasaris. Oras atrodo gražus ir žavėjantis. Kaip toliau bus, sunku iš anksto pasakyti. Pastarosios dienos žmogų vilioja iš kambario į lauką, į parkus ir kitas saulės ir oro erdvias vietas.

Šioji savaitė vadinama Didžioji Savaitė. Verbų sekmadienis buvo gražus. Pirmosios kilmingos pavasario šventės — Velykos jau sekmadienį. Šiemet jos ankstyvos. Pasaulis jas švęs gal kitaip, negu kitas praėjusias šventes.

Velykos — džiaugsmo, meilės ir ramybės šventė. Pasaulis tąja dvasia šiemet negyvens per kilmingąsias šventes. Džiaugsis tie kraštai ir žmonės, kurie karo pavojaus nepaliesti galės linksmai žiūrėti į pavasariu dvelkiantį kilmingą taikos ir meilės sekmadienis... Jis tik už poros dienų...

PIENO BONKA JĮ IŠGELBĖJO...

Ir kokių gi įvykių pasaulyje neįvyksta. Štai pirmadienio vakare ginkluotas revolveriu plėšikas įsiveržia į maisto produktų krautuvę, esančią 1811 52nd St., Brooklyne ir savininką H. Schoenfeld priverčia duoti pinigus iš kasos. Plėšikui krautuvės savininkas iš kasos paduoda 5 dol. Plėšikas liepia duoti visą piniginę, kurioje būta $110. Drąsus šeimininkas greitai susiorientuoja, griebia pieno bonką ir smogia plėšikui į galvą. Apsvaigintas plėšikas išmeta revolverį, vėliau abudu susigriebia į imtynes. Revolveris patenka į Schoenfeld rankas ir plėšiką Lutzel "ramiai priverčia palaukti" policijos...

Kas rodoma teatruose

Kovo 21 d., ketvirtadienio vakare Shuberto teatre, New Yorke statoma veikalas "The Philadelphia Story." Minimas veikalas jau kelis kartus buvo vaidintas didesniuose teatruose ir susilaukė visuomenės pasisekimo. Šis veikalas vaidintas ir kituose miestuose tik didžiliuose teatruose.

Majestic teatre, ketvirtadienio vakare statoma "Theatre of the Piccoli." Veikale dalyvauja ir 400 marionečių. Marionečių rodymas vyks per ilgesnį laiką ištisomis savaičių dienomis.

DIDŽIULIS FABRIKO GAISRAS

Pereitą antradienį Kearny, N. J. degė chemikalų fabrikas White Tar Co. Gaisras truko virš dviejų valandų padarydamas per $250,000 nuostolių. Degančio fabriko dūmai apgulė New Yoko ir Brooklyno dalį.

Gaisrui prasidėjus fabrike dirbo 60 žmonių, kurie saugiai iš fabriko išėjo. Iš jų 6 buvo priversti iššokti iš aukšto.

REIKALINGA

Reikalinga moteris apie 35 metų amžiaus patarnauti prie stalų ir pagelbėti virtuvėje užmiestyje esančiame bendrabutyje (boarding house). Atsišaukite:
MR. KERRIGAN.
Telephone: ESplanade 5-2041
67-68-69

PRASIDEDA ŠIANDIEN

Arturo Toscanini pareiškė: *"Puikiausias šių laikų vaidinimas scenoje."* 800 asmenų ir kaip gyvos Marijonetės sudaro žavėjantį "THEATRE OF THE PICCOLI" ir vad. Vittoro Podrecca vaidinimas prasideda kovo 21 d. 500 sėdynių po 55c. Komedija. Daina. Drama. Juokai.

MAJESTIC THEATRE
West 44th St., New Yorke

RADIO PROGRAMAS IŠ STOTIES WBBR 1300 KILOC.

Niekados pasaulinė istorija, tarptautiškos aplinkybės, priverčia atsargiai apsvarstyti jų įvykius. Tamstos gerai darysite, kad pakviesite savo draugus pasiklausyti šio programo, kas ketvirtą penktadienio vakarą, 6 valandą. Atsuk savo priimtuvą kovo 22 d. ir išgirsi įvairių žinių.

Mar. 19-20-21

IŠNOMUOJAMA

Išnomuojama trys paskiri su baldais kambariai. Visi patogumai. Atskiras įėjimas. Sužinoti: 88 Crystal St., East New York, N. Y.

Važiuojant Fulton St. linija išlipti Chesnut St. stotyje. Važiuojant Jamaica linija reikia išlipti Norwood St. stotyje.

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH
FOTOGRAFAS
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

LIETUVIŠKA
RESTAURACIJA
BAR & GRILL
Gaminame amerikoniško ir lietuviško stiliaus valgius. Galima gauti Amerikos ir importuotos degtinės, vyno ir gero alaus.
Lietuviškas kumpis, rūkyti kilbasai ir kopūstai galima gauti kasdieną.
Joseph Zeidat,
411 GRAND STREET
Brooklyn, N. Y.

NUPIGINTAS RAKANDŲ IŠPARDAVIMAS
NUPIGINAME KAINAS 30 NUOŠIMČIŲ

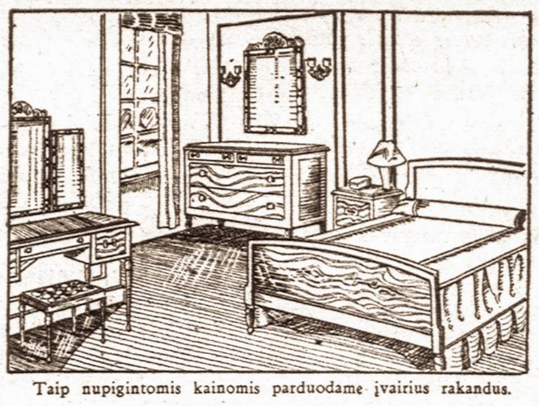

Taip nupigintomis kainomis parduodame įvairius rakandus.
Pasirinkimas didelis.

BEDROOM SETS — PARLOR SETS
STUDIO COUCHES—KITCHEN SETS
DINETTE SETS, MATRASAI IR SPRINGSAI
Grand Chair Corporation
LIETUVIAI RAKANDŲ IŠDIRBĖJAI
ANT. PETRAITIS, Biznio Vedėjas
409 ir 436 Grand Street Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-8451

VINCAS J. DAUNORA
APTIEKORIUS
SVEIKATA — LAIMĖ
PUSSVEIKIS - - - Jauties niekam tikęs—bejėgis? Neturi apetito, biaurūs pūslės skausmai? Rūkėtis viduriuose? Galvos skaudėjimai? Jeigu nuo užkietėjimo—vartok DAUNORO STOMACH MIXTURE
Tapk sveiku.
KAINA TIKTAI VIENAS DOLERIS
229 BEDFORD AVE.
KAMPAS NORTH 4TOS GATVĖS
BROOKLYN, NEW YORK

VELYKŲ ŠVENTĖMS

Pirkdami Lietuviškame Monopolyje

DEGTINĘ ARBA VYNĄ

SUTAUPYSITE PINIGŲ IR GAUSITE PIRMOS RŪŠIES GĖRIMUS

Galionas saldaus vyno $1.25
Ruginės degtinės butelis
2½ metų - - 1.75
Ruginė 4 metų, 90 proof
kvorta - - 1.89
Nesendinta degtinė,
80 proof, kvorta - 1.31
Ivaldi, koniakas, 20 metų
senumo - - 2.99

Taipgi šimtai kitokių degtinių, vynų, koniakų ir saldžiųjų gėrimų su nupigintomis kainomis Velykų šventėms

REPUBLIC LIQUOR STORE
415-17 Keep St., arti Grand St., Brooklyne
TELEPHONE EV. 7-2089 LIC. L72

VELYKOMS DOVANOS

Flušiniai kiškiai, zuikiai, lėlės, šuniukai, puošniai išdailinti įvairūs velykiniai vežimėliai, su velykiniais saldainiais

Šokoladiniai kiškiai, zuikiai, įvairaus dydžio kiaušiniai, margučiai, žąsiukai ir kt.

VELYKINĖS BESKUTĖS

VAISINIAI SALDAINIAI IŠ LIETUVOS.
VIETINIAI SALDAINIAI PUIKIOSE DĖŽUTĖSE

Atvirutės su Velykiniais Sveikinimais
— gaunama —

J. GINKAUS SALDAINIŲ KRAUTUVĖJE
495 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Prie pat Union Ave.

TARZANAS IR TORO AMŽINOJI UGNIS

Edgar Rice Burroughs, vertė Pijus Bukšnaitis

54.—Perry sarkastiškai tarė Tarzanui: "Še tau, kad nori! Toji poniutė nori kad tu ją vestum ir pasiliktum šiame prakeiktame mieste visą savo amžį! Ką tu manai daryti?" Tarzanas pažvelgė į apkaustytus langus ir į sargų šešėlius už langų. "Pažiūrėsime," atsakė jis Perry'ui nesijaudindamas.

Janetė, negalėdama iškęsti, karštai sušuko: "Tarzanas niekad nesutiks ją vesti! Mes nė vienas neduosime tau to daryti, nors mums tektų mirti." Bet Tarzanas vėl ramiai atsakė: "Pažiūrėsime, kas bus rytoj." O daktaras Wong ramiai sėdėjo paskendęs giliose mintyse. Jis kaž ką galvojo ir svarstė.

Pagaliau daktaras Wong pradėjo kalbėti, lyg sapnuodamas: "Tas auksinis stabas ir tie deimantiniai karoliai verti daug milijonų dolerių..." Janetė sušuko: "Daktare! Juk tamsta nemanai čia—" Bet daktaras ramiai atsiliepė: "Ne, aš čia nieko nemanau ir nieko neketinu dar daryti..."

Kiek patylėjęs, daktaras Wong pridūrė: "O vis tik būtų gana pelninga pabandyti..." Bet jis staiga nutraukė savo žodžius, lyg perdaug prasitaręs. Tuo tarpu už krotų pasirodė Mungo ir dusliu balsu pasakė: "Karalienė Athea nori pasikalbėti su Tarzanu ir su tuo Wongu iš Chinijos krašto."

Kas bus toliau—žiūrėkite kitame VIENYBĖS numeryje

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Ave., Brooklyn, N. Y.
KOPLYČIOS LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 Grand St., Brooklyn, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 7-4335 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

ESTATE OF A. J. VALANTIEJUS
Veronica R. Valantiejus, Licensed Undertaker
54-41—72nd St., Maspeth, L. I., N. Y.
TEL. NEWTON 9-4464

ESTATE OF BARRY P. SHALINS
(ŠALINSKAS)
Vestie B. Davis, *Licensed Mgr.*
84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, N. Y.
Tel. VIrginia 7-4499 KOPLYČIA LAIDOTUVĖMS

A. RODZEVICZ
(RADZEVIČIUS)
Tel. Stagg 2-4409
402 Metropolitan Ave., Brooklyn, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night HAvemeyer 8-1158

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.

Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomuoja automobilius įvairiems reikalams